

De la realitat al joc

La Fundació Fita, que té entre els seus propòsits el de divulgar l'obra de l'artista gironí, ha donat un altre pas amb l'edició d'un nou llibre, profusament il·lustrat, on s'aplega la mirada de Domènec Fita damunt la seva ciutat: *Fita-Girona*. El binomi hi apareix més indestriable que mai i, malgrat la forta personalitat d'ambdós, la terra i l'artista, malgrat el pes de la història en l'una i la tradició de la modernitat en l'altre, es demostra una vegada més que aquesta mena de confrontacions no poden ser sinó enriquidores.

Després de la introducció de Jordi Falgàs i la presentació del mateix artista, el corpus de l'obra ve a ser l'autobiografia d'una mirada damunt d'un model. Dividit en tres parts, a la darrera plana es constata com la presència de la seva ciutat ha estat gairebé una constant en l'obra de Fita des de l'inici de la seva trajectòria, quan sota el mestratge de Joan Carrera es deixava seduir per la Girona vella mentre en dibuixava detalls, racons i claroscurs, tot seguint una tradició realista dins la qual, tanmateix, destaca un original sentit de la composició. Després d'un llarg parèntesi ocupat per la formació a Olot i Barcelona i per les exigències de la dedicació professional a l'escultura, el retorn al tema gironí es produeix en el període 74-94, la segona part del llibre. Les primeres pintures d'aquest nou període mostren un Fita rebec amb la pròpia tradició, amb *vedute* a Sant Daniel o a la Girona vella posteriorment arrugades, estripades o tacades: maltractades. Els resultats, però, mostren obres que no anul·len sinó que incorporen a la modernitat l'herència del propi aprenentatge. No són pas síntesi de tradició i transgressió, perquè la voluntat de contradicció de llenguatges hi és ben palesa, discutint entre ells. D'altres obres posteriors, en canvi, mostren una possible solució a l'atzucac i marcaran el tipus de mirada de Fita cap a Girona: "creure en la realitat objectiva com a aliment per a altres valors subjectius i més lliures", segons escriu el mateix artista. Una escampadissa de tinta i ara és una ombra; el llapis que puja i baixa i guaita, Sant Feliu.

Aquesta solució, desacomplexada i lúdica, és potenciada amb la voluntat investigadora i la formidable capacitat de treball que sempre han caracteritzat l'actitud de Fita, i en les obres dels darrers anys que integren la tercera part del llibre aquesta investigació tècnica i formal és duta a l'extrem. Així com la repetició contínua d'un mot l'acaba buidant de contingut per reduir-lo a un mer joc fonètic, en mans de Fita acabem per oblidar els volums de Sant Nicolau o la catedral, cada vegada més esquematitzats i simplificats, per congratular-nos amb ell per les troballes que li reporten els materials, gratats, gotejats, bufats, pastats, fregats per una consciència ordenadora que no oblidarà mai el punt de partença.

Josep Pujol i Coll

Revista de Girona nº 228 – Gener-Febrer 2005